

Je to probůh jenom fór!

S Lukášem Pavláskem o stand-upech u táboráku, mladické touze psát jako Bukowski, politické korektnosti a nadání Čechů dělat si legraci naprosto ze všeho

Lukáš Pavlášek
(1978, Humpolec)

komik, herec, spisovatel a textař. Vystudoval střední knihovnickou školu a pak dlouho pracoval v IT oddělení jedné velké společnosti. Jako komik debutoval v roce 2005 v pořadu HBO *Na stojáka* a od té doby patří mezi průkopníky a přední představitele české stand-up comedy. Jako textař napsal texty k písním pro Lenku Novou, České srdce, Davida Kollera či Alkehol. Napsal a ilustroval sedm knih pro děti i dospělé, naposledy soubor povídek *Soutěž jedlíků* (Brána, 2019). Příležitostně píše sloupky do časopisů; nejčastěji spolupracoval s časopisem *Reflex*, kde měl v letech 2013 a 2014 vlastní fotoseriál; v roce 2015 se podílel jako dabér a autor na loutkové verzi seriálu *Zelený Raoul*. V letech 2016–2017 vytvářel satirický minipřehled *PVTV* pro portál *Aktuálně.cz*. Po České republice má stabilně šňůry stand-upových a divadelních představení; v současné době je to především jeho celovečerní stand-upový speciál *Kdo nepláče, není Čech*, představení *Na stojáka* a divadelní improvizace s Martinem Zbrožkem a Josefem Poláškem *Milostný trojúhelník*. Od února 2020 má svou vlastní talk show *Na Pavláška* na TV Prima.

foto Alžběta Procházka

Ptá se Milan Ohnisko

O Vlastovi Burianovi se traduje, že trpěl depresemi, excelentní americký komik Robin Williams před pár lety spáchal sebevraždu. Jaký jste vy, když zrovna nestojíte na jevišti?

Ano, o komicích se říká, že jsou smutní. Ale možná to bude složitější. Když píšu knížky, což je introvertní činnost, které se věnuju v soukromí, jsem vážný, ale večer na jevišti se rozjednu. Nebo třeba v hospodě s kamarády se taky odvážu, ale pak doma... Zkrátka v životě jste v různých situacích.

Ale je pravda, že celkově jsem spíš introvertní. I když ne trpím přímo depresemi, moje přítelkyně by vám řekla, že v soukromí se mnou legrace moc není. A měla by pravdu: doma vždycky zalezu do pracovny a jsem rád sám. Ale i když jsem s lidmi, jsem většinou spíš takový pozorovatel, který vstřebává vjemy a naslouchá. Je to inspirativní, vždycky se dozvím něco nového. A smutný a melancholický jsem celkem často, ale nebráním se tomu, je to normální pocit, co patří k životu, o to víc zase jindy můžete být veselý.

Jaká je vaše první vzpomínka?

Hm... Takovouto otázku mi ještě nikdo nepoložil. Já mám hodně vzpomínek z dětství, různé vzpomínky ze Strašnic, kde dodnes žiju. A z chalupy mám taky vzpomínky, ale která je úplně první, to fakt nevím. Možná ta, jak jsem byl doma – to mi byly tak dva roky – a můj brácha se pokakal. Je o dva roky mladší než já, takže mu musely být zhruba dva měsíce. A přišla máma a řekla, že si ty bobky v postýlce srovnal podle velikosti.

Jaké jste měl dětství?

Krásné. Vlastně jsem z něho dodnes nevyrostl. Jezdil jsem od pěti let na tábory, to mě celoživotně dost ovlivnilo, protože tam byla parta a přátelství. Dodneška mám kamarády z té doby. A získával jsem tam první podněty i ohledně poezie, protože se tam hrály trampské songy, a mě vždycky zajímaly u písniček texty. Já si pamatuju, když někdy v devadesátých letech, to jsem chodil na knihovnickou školu, začal internet a na něm začaly být stránky různých kapel. A já si tam vždycky nejradši četl texty těch písní. Od některých skupin jsem třeba ani neznal hudbu, ale jenom texty a bavilo mě si k nim tu hudbu představovat.

A pak scénky u táboráků... Vždycky jsem vymyslel nějakou scénku a měl jsem s ní strašný úspěch. A taky mě bavilo v tom kolektivu dělat nejrůznější vtípky. Všechny jsme žertovali, fantazie se rozjela... a to mně vydrželo dodneška. Sice se tím dneska už dávno živím, ale zároveň je v tom pořád přítomno to kamarádské... Proto mám taky rád, když jdeme s klukama do hospody: všechny ty vtípky, často i trošku infantilní, celou tu hospodskou zábavu v partě.

A hodně jsem v dětství četl. Vlastně skoro furt.

A vaši nejoblíbenější autoři oněch dob?

Já četl všechno. Samozřejmě dobrodružné knížky... což mi mimochodem vydrželo dodneška, můžu vám ukázat, že tady mám s sebou zrovna v tašce *Zamrzlou loď kapitána Flinta*.

Jé, tu jsem jako kluk taky četl. Mimochodem edice KOD byla celá skvělá.

To byla! Proto jsem se taky nedávno rozhodl, že si musím všechny kodovky dosbírat. Takže co mi z té edice chybí, si teď kupuju po antikvariátech, abych ji měl celou. A ty, které jsem jako dítě nečetl, si teďka čtu, jako třeba tu *Zamrzlou loď*...

My jsme doma měli velkou knihovnu. A já jsem vždycky byl strašně rád s klukama z party, ale taky jsem byl vždycky strašně rád doma sám, takhle to mám v sobě dodneška. Doma jsem se jako malý kluk vždycky s velkým potěšením koukal na tu knihovnu, jak tam jsou ty knížky vyrovnané. Dodneška si pamatuju, jak šly ty názvy za sebou. *Ústa slunce, Sto tváří lásky*... *Ústa slunce*, jak jsem zjistil později, byl výbor poezie ruských děkabristů, a *Sto tváří lásky* byl výbor milostné poezie. A mě bavilo ty knížky zkoumat, brát si je do ruky a číst, takže jsem v dětství přečetl spoustu knížek pro dospělé.

A s ohromnou radostí jsem si hrál a vždycky jsem si uměl hrát sám. Něco jsem si přečetl a pak jsem si na to hrál. Takže já jsem třeba ve čtvrté třídě objevil knížku *Skalpel, prosím* a hned jsem se chtěl stát doktorem. Věřil jsem, že budu doktorem, a pořád jsem si na to hrál. A hrál jsem si důkladně: doma jsem pořád pro kamarády symposia a dělali jsme operace mozku... Na plastickou gumu jsme nakreslili mozek, vydlabali jsme díry – a pak se vyndal nádor a zase se to zapláčlo plastickou gumou. A zároveň jsem o tom psal i knížky. Psal jsem odmala, napsal jsem třeba takové sešity, kde jsem měl příběhy z operačního sálu.

Máte je?

Mám. Tyhle věci si pečlivě schovávám. Nedávno jsem ten sešit otevřel a je tam vidět, jak jsem okopíroval v deseti letech všechno, co šlo okolo mě, protože tam bylo třeba napsáno: „Doktor Strossmayer se podíval na asistentku a řekl: *Skalpel, prosím*.“ Všechno, co jsem kde četl nebo viděl, jsem dal do téhle povídky.

A taky jsem v dětství jezdil strašně rád na chalupu. My jsme nejedli někde do zahraničí, pro mě jsou nejlepší vzpomínky, jak jsme byli u dědy na jedné chalupě v Holostřevěch, u babičky na druhé chalupě v Chrástu, což bylo u Vltavy

na Orlické přehradě, a pak na táboře. A furt jsem si na něco hrál nebo jsem si četl. To bylo moje ideální léto.

Kdy jste poprvé vystoupil před lidmi jako komik?

Ono to šlo tak postupně. Jako dítě jsem pořád různá představení doma. Třeba jsem si hrál na televizi, protože jsem v ní chtěl od malička vystupovat. Hrál jsem různá představení pro brácha: on ležel večer před spaním na posteli, já seděl na druhé posteli a před sebe z peřiny jsem si udělal pult a začal jsem dělat večerní program. Nejdřív byly zprávy, pak hitparáda, to jsem měl vymyšlené skupiny i písničky, no a pak přišel horor, který vždycky začínal tím, že nějaká rodina přijela na chalupu a „drdrdr...“ – to jsem měl k tomu takovou hudbu – a byl mráz a venku někdo prošel – a najednou objevil někoho mrtvého. To byl kompletní celovečerní program... Bratr ovšem u toho vždycky usnul, třeba už po deseti minutách, ale já jsem mu ještě další tři hodiny hrál.

Moje první veřejné vystupování bylo spojené s partou ze skauta, ti kluci jsou dodneška moje druhá rodina. Když nám bylo patnáct šestnáct, začali jsme chodit na koncerty a do hospod, ale zároveň jsme byli pořád ve skautu a chodili na vandry. A v této partě jsme si s klukama založili v patnácti kapelu. A já chtěl pořád dělat humorné věci, ale někdy v té době se stalo, že jsem začal číst poezii. Ale strašně intenzivně... Začalo to Václavem Hrabětem, to mi bylo čtrnáct, od té doby jsem furt četl básně. A taky jsem je začal psát, najednou to pro mě byla forma, kterou jsem chtěl všechno vyjádřit. Někde v podvědomí jsem chtěl být pořád a komikem, ale měl jsem pocit, že poezie je důstojnější.

A protože jsme měli tu kapelu, tak jsem chtěl být i rocker. Hráli jsme na koncertech, ale hraní mi moc nešlo, ukázalo se, že na to nemám moc sluch, tak jsem psal pro tu kapelu texty. A protože oni mě nenechali zpívat, tak jsem začal ty koncerty aspoň uvádět – a během toho jsem si vymýšlel různé scénky... Tím to vlastně začalo.

I drsný humor je v podstatě jemná věc. Je ozdravné dělat si ze všeho legraci. A ze všeho znamená i ze sebe: teprve když si umíte udělat srandu ze sebe, můžete si ji dělat i z druhých.

Když jsme si domlouvali setkání, tak jste mi napsal: „Tvar jsem, se přiznám, už dlouho nečetl, ale asi před dvaceti lety jsem do redakce odnesl pár svých básní, které mi našťástí nikdy neotiskli.“ Podle všeho jste to tehdy s poezií myslel opravdu vážně, zranilo vás to odmítnutí?

Ani ne. To je totiž tak: já jsem od těch čtrnácti psal básně furt, chtěl jsem být jako Bukowski, který taky celé večery seděl doma a v té samotě psal básně. Takže jsem to taky tak dělal. Trochu s nadsázkou řečeno jsem si do pětadvaceti myslel, že se budu živit psaním poezie. Což je naprosto bláhová představa. Ale zase na druhou stranu, a to je právě zajímavé, já jsem ty básně v podstatě nikam nenosil, aby je otiskli, já jsem je psal jenom pro sebe.

Neměl jste ambici být autorem tištěných básní?

To ne, tu ambici jsem měl, ale přišlo mi nedůstojné je někam nosit. Takže stejně jako jsem si v dětství vydával ty příběhy z operačního sálu, tak jsem si v dospívání vydával básně. Vytvořil jsem si takové sešity sbírek, které jsem si ofotil na kopírce a dával jsem to kamarádům. Udělal jsem třeba padesát výtisků, což byl v kapitalismu devadesátých let de facto samizdat pro kamarády. Ale později už mi do toho lezl humor a cítil jsem, že už to asi nebude ono. Řekl jsem si, že to musím to zkusit někam odnést. A šel jsem do redakce Tvaru, už ani nevím, v kterém to bylo roce... Možná 2000. Nebylo to tehdy někde na Florenci?

Bylo. Jsme tam pořád.

No, tak jsem jim tam ty básně nechal, myslím, že tam byl zrovna Jakub Šofar. Ale nikdo se mi neozval. A pak jsem ještě jednou odnesl někam básně, tentokrát dětské. Do Albatrosu nebo Euromedií, už nevím. A ty mi taky neotiskli, ale paní redaktorka mi řekla, že jí to přijde vtipný a že bych je měl trošku upravit, ale že bych v tom měl pokračovat. A pak už jsem tam nešel a asi za deset let, to už jsem dělal něco jiného, mi ty dětské básně vydala Mladá fronta. Ale už hodně přepracované...

S nedětskou poezií jste v té době skončil?

Ano, já jsem pak poezii přestal psát. V pětadvaceti jsem začal hodně vystupovat, dělal jsem stand-up a touha být básníkem mě opustila. Ale občas napíšu někomu text na objednávku – třeba Lence Nové, Davidu Kollerovi nebo pro skupinu Alkehol.

Sem tam mě napadne, třeba když jedu v autě, že bych se do psaní básní zase mohl ponořit, ale pak vždycky přijde pocit, že bych tím začal být moc temný, a to se mi nechce, ale jednou zase knihu básní napíšu.

Ale pro děti píšu pořád. Dětské básně mě baví tím, že jsou takové hravé – protože jak jsem říkal, já jsem z toho dětského světa dodnes nevyrostl. Pro mě to není vůbec infantilní, mně se to moc líbí. Takže jsem napsal asi tři knížky pro děti a teďka mám rozepsanou další, večer si k tomu někdy sednu a tak si jako rýmuju.

A mám rozepsanou taky prózu pro děti, hodně humornou, budou tam takové neuvěřitelné příhody, co se možná ani nestaly.

Tak či onak se stále točíme kolem humoru. Tématem čísla Tvaru, do něhož tento rozhovor děláme, jsou „Češi a humor“. Jak fenomén českého humoru vnímáte vy? Dokázal byste ho nějak charakterizovat?

Tedka někdo z Monty Pythonů řekl, že Češi jsou nejtvtipnější národ na světě.

Ano, Michael Palin, taky jsem to četl. Má pravdu, jsme v humoru jedničky?

Mně se český humor těžko srovnává s jiným, protože v zahraničí nevystupuju. A těžko to člověk pozná podle televizních pořadů, protože to je věc, která je daná poptávkou na trhu, a ta je odvozená především od velikosti toho trhu. Což je důvod, proč podle mě nelze moc srovnávat televizní produkci třeba v České republice a v USA. Protože Amerika je prostě Amerika... to je úplně jiný trh.

Dobře, ale máte přeci zkušenost ze zahraničí i jako člověk, turista... Možná ve vás nějaký pocit specifčnosti humoru přece jen vznikl, nebo ne?

Fakt je, že Češi si dokážou dělat legraci úplně ze všeho. Někdy to může někomu přijít až moc, ale umět si dělat srandu z čehokoli je podle mě v pořádku.

Když tady začínal stand-up a lidi na něj ještě tolik nechoďili, tak jsem vnímal, že někteří lidi v publiku mají pocit, že se můžou smát jenom tomu, co nemají rádi.

Příklad?

Třeba když jste udělal fór na nějakého politika, tak ti, co ho měli rádi, se nezasmáli. A pak jste řekl vtip o jiném politikovi z „opačné strany“, a tomu se zasmáli. A to nejde jen o politiku, ale o cokoli, co si člověk bere osobně a má to rád, tak

si z toho neumí dělat legraci, protože to považuje za zesměšnění.

Ale podle mě se legrace má dělat ze všeho, co je nebo může být srandovní. Dneska už to tak je, lidi se umí zasmát i věcem, co mají rádi, taky už na stand-up chodí mnohem víc lidí a chápou, že humor je prostě humor. Ale zpočátku to tak úplně nebylo...

Ale celkově mám opravdu pocit, že v Česku se lidi rádi smějou úplně všemu. Je to dané i historicky... Všechny ty kabarety za první republiky, Hašek, spousta různých komiků, to zdaleka nebyl jen Vlasta Burian a Osvozené divadlo, ale hromada jiných, dnes už zapomenutých. Nebyla televize a ty kabarety měly narváno.

Český humor je taky krásně vidět na internetu: něco se stane a hned druhý den se o tom na internetu objeví vtip. Mně to přijde zdravé.

Je v pořádku, když humor nezná žádná tabu? Když je bez skrupulí a bez hranic?

Já si myslím, že jo. I když si občas jako divák taky někde řeknu: „Jéžiš! Tohle už ne!“ Jenže... co vlastně „už ne“?

Humor je věc, která nikomu neublíží. Jak říká Ricky Gervais: „Make jokes, not war.“ To je přesně ono: Dělej vtípy a neválčí! Vždycky když uvádí Zlaté glóby, tak se na něj někdo naštve a on pokaždě říká: „Vždyť je to jenom vtip...“ A tohle já říkám taky furt: Je to probůh jenom fór!

Protože jsou různí jedinci, kteří mají pocit, že jsou témata, ze kterých si srandu rozhodně dělat nesmíte. Jenže je dost zásadní rozdíl mezi tím brát si věci osobně a brát je jenom jako srandu. Prostě přijdete do divadla, zasmějete se a jdete zase domů. A život jde dál. Ten vtip vás jenom pobavil, neublížil vám, neukradl vám nic, nikoho nezabil... I drsný humor je v podstatě jemná věc. Je ozdravné dělat si ze všeho legraci. A ze všeho znamená i ze sebe: teprve když si umíte udělat srandu ze sebe, můžete si ji dělat i z druhých. S takovým přístupem podle mě není nic tabu.

Jak z tohoto hlediska vnímáte politickou korektnost? Váš herecký kolega a také cestovatelský parták, umělecký šéf Činoherního klubu Ondřej Sokol v nedávném rozhovoru řekl, že hnutí politické korektnosti povede ve výsledku k obrovským politicky nekorektním škodám. A vyprávěl, jak byl nedávno v Americe na muzikálu Tootsie, kde ke svému zděšení zjistil, že komedie je oproti původní verzi „vylepšena“ mnohými replikami typu „Teprve teď chápu, jaké je to být ženou“, které v původní verzi nejsou a které z představení podle Sokola trčely jako hřebíky. Zažil jste někdy tlak politické korektnosti na vlastní kůži?

Ne, já to u nás nepociťuju. To je právě ta výhoda našeho humoru, že si dokážeme udělat srandu ze všeho, takže politická korektnost podle mě u nás nebude mít moc živnou půdu. Češi vždycky všechno obrátí a radši se tomu zasmějí. A navíc u stand-upu se tak trochu očekává, že bude nekorektní – proto na něj lidi chodí.

správný pes všude dělal značky. Ano, tuto skutečnost si i my, milovníci psiho pana ředitele musíme přiznat, pan ředitel se nikdy nenaučil chodit čůrat na záchod a ve škole pokropil, co se dalo.

Asi po roce, když už byla celá škola označovaná a všechny školní pomůcky okousané a uházené od aportování, se do školy přišel podívat starý pan ředitel Chlupáček, jak to tam bez něj klapě, takže se provalilo, k jakému došlo strašlivému omylu, že ředitelem neměl být jezevčík, ale kolega Jan Ševčík. Nejprve chtěli pana jezevčíka vyměnit za normálního ředitele, jenže za tu dobu si už na psa všichni zvykli, žáci chodili do školy včas a rádi, výuka byla parádní, tak to tak nechali a ten jezevčík je v té základní škole ředitelem dodnes. Klidně se tam zajděte podívat.

Otázky k příběhu

*Věříš tomu, že se to opravdu stalo?
Kolik bodů na stupnici šílenosti od jedné do pěti bys tomuto příběhu dal?
Kde ses v tomto příběhu nejvíce zasmál?
Jakým zvířetem by měl být váš ředitel?
Kdybys měl nahradit celý učitelský sbor zvířaty, která by to byla?
Kdyby tvůj ředitel byl pes, chodil bys ho venčit?
Jaké bys mu dal jméno?
Jakým zvířetem bys chtěl být ty?
Kdybys byl pes, co bys udělal jako první?
Co všechno by měl takový psi ředitel ještě dělat?*

Kluk, který snědl i to, co se nedá jíst

Tenhle příběh, který teď uslyšíte, je úplně strašně šílený a bláznivý, že ani nebudete věřit, že se mohl doopravdy stát, ale stal se. Přisahám. Musíte mi věřit, i když si někteří myslíte, že jsem strašný sedmilhář.

Určitě všichni znáte pohádku o Otesánkovi, což byl tlustý a hladový chlapec, který snědl úplně všechno jídlo a pak i rodiče a sousedy. No, byla to jen pohádka a pohádka není nic proti tomu, co se přihodilo celkem nedávno v jednom městě, které se nacházelo v jedné zemi. Bydlel tam chlapec jménem Jirka Kolomazník, který jedl věci, slyšíte dobře, jedl věci, jako například hračky, auta, domy, dopravní značky, dokonce i komíny, chodníky nebo poklopy od kanálů.

Začal s tím zničehonic. Celou dobu až do svých osmi let byl úplně normálním chlapčkem, co jedl housky, sušenky, jablka, bonbóny a další běžné věci k jídlu, které normálně

jedí všechny děti. Ale jednoho dne, když se děl ve škole o přestávce a spolu s ostatními dětmi jedl svačinu, kterou ale pořádal o trochu dřív než ostatní, začal přemýšlet o tom, proč by vlastně měl jíst jenom jídlo. Jirka Kolomazník byl totiž velice zvědavý chlapec a rád si pokládal různé otázky. Proč se dá jíst jen chleba nebo šunka či vajíčko? Proč se třeba nejí tužka nebo židle nebo deska od školní lavice? No?

Jirkovi tahle záhada tak moc vrtala hlavou, že se to rozhodl vyzkoušet, vzal ze stolu propisovací tužku a kousl do ní. A vida, nebyla vůbec špatná. Chutnala líp než houska se salámem, kterou jedl před chvílí. Tak jí snědl celou. Pak ještě ochutnal fixu, nůžky, lepidlo, pastelky, pravítko, verzatilkou a za chvíli měl v sobě celý penál, jen se po něm zaprášilo. A jak byl dobroučký. Bylo to úplně neskutečné. Měl takovou pěknou nasládlou chuť, mnohem lepší než ta nejlepší čokoláda. Ale hlavně to Jirku vydráždilo dát si něco dalšího. Takže se pustil do sešitů, pomalu je okusoval, dokonce si z nich vyrobil hamburger, mezi matiku a češtinu vložil vlastní vědu a přírodopis. Jéje, to byla dobrotka. Jediné, co mu nechutnalo, byla žákovská knížka, možná kvůli těm poznámkám, co se v ní ukrývaly, ale nakonec se překonal a také jí pěkně pořádal, koneckonců maminka mu vždycky říkala, že jídlem se nemá plýtvat.

Potom když přestávka skončila a začalo opět vyučování, třídní učitelka Málková se ho zeptala, kde má sešity a psací potřeby, a on jí popravdě odpověděl, že je snědl. Celá třída se smála, takový nesmysl, jak by někdo mohl sníst sešity a tužky.

Učitelka řekla Jirkovi, aby si nevymýšlel a dal jí žákovskou knížku, aby mu do ní mohla napsat poznámku: „Váš syn předstírá, že snědl školní pomůcky.“ Ale Jirka jí odpověděl, že jí žádnou žákovskou dát nemůže, protože tu také snědl, i když byla pěkně hnusná a vůbec mu nechutnala. To učitelku Málkovou úplně rozlítlo a až do konce vyučování musel Jirka stát na hanbě v rohu třídy. Tam ho to po chvíli přestalo bavit, a jak se nudil, dostal opět hlad a snědl houbu, křídou, hadr, kbelík a umyvadlo. Učitelka Málková začala šíleně ječet, co je tohle za pořádek, že to tedy ještě neviděla, aby nějaký žák jedl školní pomůcky a že školní pomůcky nejsou k jídlu, ale k učení, a ať toho nechá, ale Jirka Kolomazník byl už tak rozjetý, že jedl dál a dál a rozkoušal všechny židle a lavice a šatny a tělocvičnu a medicínabaly a tyče na šplhání a dokonce i rohožku a boudu školníkovy psa.

Celá škola se musela vyklidit a všichni žáci i učitelský sbor stáli venku a koukali, jak Jirka pomalu rozkousává školní budovu a za chvíli na místě, kde byla škola, nebylo vůbec nic a škol-

ník se ptal, kde bude teď bydlet, a ředitel řekl Jirkovi: „No to jsi nám to, Jirko, pěkně zavařil, teď se nemáme kde učit.“

Ale děti naopak měly radost a děkovaly Jirkovi, že tu školu tak pěkně zbláznul, a utíkaly domů, protože měly mimořádné prázdniny z důvodu snědené školní budovy.

Jirka se tedy také vydal k domovu. Byl už hodně přečpaný, škola ho trochu tížila v žaludku, ale musel neodkladně zjistit, jak chutná dopravní značka, auto, jízdní kolo a dlažební kostka. Domů dorazil s bolavým břichem a musel si jít hned lehnout. Vyděšená maminka se ho zeptala: „Co ti je, Jiříku, nesnědl jsi něco špatného?“ A Jiřík jí odpověděl, že snědl celou školu, jízdní kolo a několik dopravních značek. Maminka zavrtěla hlavou a změřila mu teplotu, jestli nemá horečku, a doufala, že se z toho do rána vyspí.

Jenže když se Jiří ráno probudil, zjistil, že mu kručí v břiše a má velký hlad, ještě mnohem větší než včera. Na nic nečekal a okamžitě se zakousl do polštáře a peřiny a pak si dal ještě oblečení, trenýrky, mikiny, tepláky, džíny a rovnou i celou šatní skříň. Když se pouštěl do knihovničky a zrovna si pochutnával na knížce Harryho Pottera, která se nádherně rozpouštěla na jazyku, vešla do pokoje maminka a úplně se zděsila, co tam její hodný synek dělá.

„Okamžitě toho nechej!“ zavolala na něj. Ale Jiřík toho nechat nemohl, všechno to bylo tak lahodné, kousal a kousal ještě víc, stránky z knížek mu létaly od pusy. Bylo to mnohem lepší než v cukrárně. Maminka už nechtěla čekat, až Jiřík sní celý byt, vzala ho za ruku a odtáhla ho k panu doktorovi, přesněji řečeno k paní doktorce Stránské.

Paní doktorka vůbec nevěřila, že by něco takového mohlo být možné, že by někdo mohl sníst knížku, natož skříň nebo celou školu. A ještě ke všemu takový malý chlapec. Tomu jí na lékařské škole vůbec neučili. Tady je jediné vysvětlení, maminka se zbláznila, když si něco takového vůbec myslí. Začala ji vyšetřovat a zkoumat.

Jiřík si zatím prohlížel počítač na stole a dostal na něj ohromnou chuť, chtěl se ovládnout, když si o jeho mamince lékařka myslí, že je blázen, ale ta chuť na dobré jídlo byla mnohem silnější než on. Za chvíli kromě počítače pořádal stetoskop, skříňku na lékařské nástroje a celý operační sál. Paní doktorka se držela za hlavu a říkala, že teď se musela zbláznit i ona, něco takového přeci nikdy neviděla, chtěla zavolat na ostatní doktory, ať se přijdou podívat, ale neměli kam přijít, protože celá ordinace byla za chvíli snědená.

A Jiřík se nezastavil a jedl dál. Koukněte, co všechno pořádal: kamión, tramvaj, autobus,

kašnu, hotel, trolejbus, parkoviště, parkovací automat, radnici, park, železniční most, vlak, nádraží, továrnu na boty, továrnu na tkaničky, hračkářství, restauraci (tím myslíme vybavení restaurace, stoly, hrnce a talíře, tedy všechno kromě jídla), benzinovou pumpu... a to jsme tu nevyjmenovali zdaleka všechno. Mohli bychom pokračovat dál a dál.

Bylo to opravdu šílené, lidé stáli na ulicích a koukali, jak jim Jiřík pojídá město před očima. Zkoušeli ho od jídla i odrhnout, zrovna když byl zahryzlý do zábradlí před restaurací U Voráčků, osm lidí ho drželo, ale Jiřík ne a ne se zuby pustit. Nakonec musela přijet policie a sto ozbrojených policistů a s vypětím všech sil se jim podařilo vyrvat zábradlí z Jiříkových zubů. Vypadalo to, jako když pejskovi berete kostičku, akorát to nebyl pejsek, ale Jirka Kolomazník, a kostička bylo ocelové zábradlí.

Potom ho zavřeli do vězení, což jim nebylo vůbec platné. Jiří se pustil do mříží, protože ty jsou přeci tak chutné. A rázem byl z vězení venku a nikdo nevěděl, co s ním dělat.

A co vy, jak myslíte, že to celé dopadlo? No, když ten žrout snědl celé město, tak si lehl a usnul, jak byl přejedený. A to byla chvíle pro policii, nasadili milému Jiříkovi náhubek jako pejskovi, aby sám od sebe nemohl jíst. A postavili celé město znovu, protože nikdo neměl kde bydlet, když všechny domy byly snědené.

A Jiřík od té doby musí chodit po světě s náhubkem a dostává jídlo jen po kouskách, každý den trochu polštáře nebo dřeva nebo železa nebo něčeho, na co má prostě chuť, ale jenom málo, aby zase nesnědl celé město.

Otázky k příběhu

*Věříš tomu, že se to opravdu stalo?
Kolik bodů na stupnici šílenosti bys tomuto příběhu dal?
Na kterém místě ses nejvíce zasmál?
Jak bys sestavil chlapecovi jídelníček na celý den?
Co z toho, co snědl, muselo být nehmusnější?
A co naopak nejchutnější?
Co by chutnalo tobě?
Jaké nejhorsí jídlo jsi kdy jedl?
A nejlepší?
Umiš sám nějaké jídlo připravit?*

Z rukopisu knihy pro děti Neuvěřitelně šílené příběhy, která vyjde na podzim tohoto roku.

DIVADLO

Ondřej Macl: Aligátor

(variace na scénu z Tylova *Rozervance*)

mkla. Letos se dokonce přihlásila na studia do Prahy, na srovnávací literaturu. S tím se jen těžko srovnávám. Dovolili jsme jí to, až když se rozešla s tím pitomcem od sousedů.

– Dcerka je hlavička! To bychom snad mohli vybrat i nějakou teorii, filosofii, sociologii...
– A nemáte spíš něco hezké české?

– Myslíte-li nějakou národní klasiku jako Máchův Máj, tu najdete tamhle v té slepé uličce.

– To zas ne. Kdo ví, co všechno už z minulosti nezná. Copak máte ze současnosti?

– Inu, vycházejí prvotřídní romány o holocaustu, socialismu, občas i nějaká postmoderna, prózy o národních krivdách, vztahových problémech, útěcích do přírody...

– Ona utíká spíš do města. Nevychází i něco jakože zajímavého o každodenních věcech? Víte, aby jí to neublížilo, ale ani neurazilo, aby se jí to prostě nijak nedotklo.

– Máte na mysli současnou poezii. Naprosťo bezpečné čtení a zároveň na úrovni. Promiň-

te, obsloužím jen tady paní s pohledem, mrkněte se zatím tamhle do té banánovky. Sám nevím, zda pro ni najdu místo v regálech... So what did you choose, madam?

– A postcard „I am Prague“, sir.

– Ah...

– (venkovan se prohrabuje v krabici) Reál, Krooa Krooa, Nikde není řečeno, Vykiřčíník jak stožár...

– Here is your EET. Enjoy your trip!
Turistka poděkuje a ztratí se mezi regály.

– Tu Inventuru si radši schovejte jinam, kdyby přišla kontrola.

– Prosím?

– Ale nic, ničemu nerozumím, a to koukám jenom na štítky. A hele, Kapitalistické básně? A na předku jaderná elektrárna? To jako vážně?

– To je agitátor. Je to už starší věc, ale byl jeden z prvních.

– Vždyť v tom jsou nějaké kvízky!

– Užívá vcelku zastaralé avantgardní metody. Důležitá je ovšem ta angažovanost.

– V poezii? Vždyť takové politické říkačky, to jsme tu mivali za Husáka jako denní chléb. To se jako teď změnilo znaménko?

– Tak svým způsobem jsou všechny knížky kapitalistické, že ano. Veźměte si jenom výraz knižní trh. Vtip je ale v tom, že většina básníků se po roce 89 snažila být apolitická. Po vzoru bájných předchůdců věřili v samotnou poezii.

– No, a tak to má být, ne? Já když dělám silnice, jsem prosím stavbyvedoucí, tak taky věřím v práci samotnou, jinak bych ji nedělal. Když tvrdne beton, věřte mi, že je to alchymie.

– A ti mladí by vám namítli, že ale svým betonem zasahujete do krajiny, a že jestli plníte nějaký svůj osudový úděl, tak byste ovšem měli reflektovat i jeho širší dopady. Nejenom něco vytvořit, a pak dát ruce pryč, aby si to žilo vlastním životem.